

MELLOM BARKEN OG VEDEN

ORDFØRERROLLEN I DAG OG I
FREMTIDEN

ROLLE

- ET SETT AV FORVENTNINGER
- SOM IKKE ALLTID ER SAMMENFALLENDE
- ROLLEKONFLIKT
- OG SOM HELE TIDEN ER I UTVIKLING
- ROLLEDYNAMIKK

«LOVENS ORD»

- MØTELEDER (KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP)
- RETTSLIG REPRESENTANT
- MØTE-, TALE- OG FORSLAGSRETT
«OVERALT»
- DELEGERT BESLUTNINGSTAKER
- ANSVARLIG OVERFOR
KOMMUNESTYRET (RAPPORT)

5 SENTRALE ROLLER

- KONSENSUSSKAPER
(KOMMUNESTYRE)
- BESLUTNINGSTAKER
(ADMINISTRASJON)
- BINDELEDD (OMGIVELSER)
- PARTIPOLITIKER (POLITISK PARTI)
- OMBUDSMANN (INNBYGGERE)

KONSENSUSSKAPER

- KOMMUNESTYRE SOM KOLLEGIALT ORGAN
 - ÅPEN DISKUSJON
 - KONSENSUS
 - ET MOTSTYKKE TIL PARLAMENTARISME
- "FREMST BLANT LIKEMENN"
 - SAMLENDE FIGUR INNAD
 - LEDER KOLLEGIALT ORGAN – TA HENSYN TIL ALLE POLITISKE AVSKYGNINGER

KONSENSUSSKAPER

- «STATSMANN» OG GALLIONSFIGUR
 - «HEVET OVER PARTIPOLITIKKEN»
 - SEREMONIMESTER
 - POLITISK SYMBOL
 - KOMMUNENS BILDE UTAD

BESLUTNINGSTAKER

- FORMELL POSISJON
 - LEDER AV BÅDE KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP
 - ARBEIDSGIVER
 - JURIDISK PERSON
 - GENERALFORSAMLING
- RÅDMANNENS NÆRMESTE
 - OVERSIKT ØKONOMI, PRODUKTIVITET OG EFFEKTIVTET
 - FOKUS PÅ TJENESTEYTING OG SAKSBEHANDLING

BESLUTNINGSTAKER

- LANGSIKTIGHET
 - PLANLEGGING PÅ LENGRE SIKT
 - SE OVER FLERE VALGPERIODER
- RETTSSIKKERHET
 - GARANTIST FOR LIKEBEHANDLING OG FORUTSIGBARHET

PARTIPOLITIKER

- VALGT PÅ ET POLITISK PROGRAM
 - SKAL FREMME PARTIETS VIKTIGSTE SAKER
 - PRINSIPPER, IKKE BARE PRAGMATISKE LØSNINGER
- SKAPE STYRINGSDYKTIGE KOALISJONER
 - DANNE ALLIANSER – BÅDE LANGSIKTIGE OG KORTSIKTIGE (SAKER)

PARTIPOLITIKER

- POLITISK TAKTIKK
 - FREMME SAKER PÅ EN SPESIELL MÅTE,
ØKE SANNSYNLIGHET FOR
GJENNOMSLAG
 - STYRE DAGSORDEN

LOBBYIST

- PÅVIRKE EKSTERNE PARTER
 - STATLIGE/REGIONALE ORGANER
 - NASJONALE/REGIONALE POLITIKERE
 - NÆRINGSLIV/KULTURLIV
- HÅNDTERE MEDIA
 - TRADISJONELLE MEDIER
 - SOSIALE MEDIER

LOBBYIST

- BINDELEDD
 - INITIATIVTAKER INNAD
 - FORMIDLE EKSTERN INFORMASJON

OMBUDSMANN

- INDIVIDUELL KONTAKT
 - TA I MOT ENKELTPERSONER/GRUPPER
 - OPPSØKE PERSONER/GRUPPER
 - VÆRE BORGERNES KANAL INN I KOMMUNEN
- FREMME ENKELTSAKER
 - VÆRE PERSONLIG REPRESENTANT

KONSENSUSSKAPER

OMBUDS-
MANN

PARTI-
POLITIKER

LOBBYIST

BESLUTNINGSTAKER

NÅR ROLLENE
KOLLIDERER

ROLLEKONFLIKTER

- «TIDSKLEMMMA»
 - TID BRUKT PÅ EN ROLLE SKJER PÅ BEKOSTNING AV EN ANNEN
- AKTIVT VS. REAKTIVT
 - IKKE ALLE ROLLER KAN VELGES
 - HANDLINGSTVANG

REELLE ROLLEKONFLIKTER

- PARTIPOLITIKER VERSUS
KONSENSUSSKAPER
- BESLUTNINGSTAKER VERSUS
«POLITIKER»
- OMBUDSMANN VERSUS
BESLUTNINGSTAKER

Eldre på anbud i Ap- styrte Askøy

<FORF>SOLVEIG RUUD TOR ERIK MATHIESEN (FOTO) < | FORF>
OPPDATERT: 20.OKT.2011 03:50 | PUBLISERT: 20.AUG.2007 00:06

NYHET ABONNEMENT!
ET NYTT PAR
BRILLER HVERT ÅR
DET HJELPER

LES MER

 SYNSAM

ORDFØRER SOM «DO-ER»

Bedre blir det ikke av at nettopp ordføreren selv har vært noe rask på labben når han har sett muligheten for det han mener vil tjene kommunen. Uten å få det ordentlig forankret sørget ordfører Johnsen for at 400 000 kroner ble spyttet inn for å tilrettelegge for produksjonen av filmen «Den 12. mann». Han mente dette ville bli et løft for kommunen og at det måtte smis mens jernet var varmt. Det mener han fortsatt. Pengene er brukt til beste for Lyngen kommune, er Johnsens forsvar. (Nordlys 2018)

Nils Olav Larsen skal ta over som ordfører i Vennesla etter Torhild Bransdal. Han kan bli inhabil i saker om nytt sentrum på grunn av sitt vennskap med en av investorene.
FOTO: Jacob Buchard

Gammelt vennskap kan gjøre ny ordfører inhabil

Denne høsten skal det tas viktige valg om utvikling av Vennesla sentrum. Men et vennskap helt tilbake til barneskolen kan gjøre kommende ordfører Nils Olav Larsen (KrF) inhabil når slaget skal stå.

HÅNDTERING AV ULIKE ROLLER

ULIKE FORMER FOR
BALANSEGANG

EN ROLLE

- FREMSTÅR SOM TYDELIG
(«PROFILERT»)...
- ...MEN OGSÅ SOM ENSIDIG OG
UBALANSERT
- KREVER EN AVKLART
ARBEIDSDELING MED ANDRE...
- ...SOM OGSÅ ER FORMIDLET

TIDSMESSIG

- SKIFTER ROLLE I LØPET AV EN VISS PERIODE (ÅRET, VALGPERIODEN)
- FREMSTÅR SOM FLEKSIBEL..
- ...MEN OGSÅ SOM «UKLAR»
- KAN VÆRE ET UTTRYKK FOR LÆRING, HVILKEN ROLLE MAN BEHERSKER BEST

SITUASJON

- SKIFTER ROLLE ETTER SITUASJONEN
- FREMSTÅR SOM FLEKSIBEL...
- ...MEN OGSÅ SOM «IKKE TIL Å STOLE PÅ»
- «SNUR KAPPEN ETTER VINDEN»

ORDFØRERROLLEN I ENDRING

POLITISK KULTUR

- VALGKANALEN STADIG MINDRE VIKTIG...
- ...SPESIELT FOR UNGE
- PARTIENE SLITER MED REKRUTTERING
- DIREKTE AKSJONER BLIR STADIG VANLIGERE...
- ...SPESIELT PÅ SOSIALE MEDIER
- «FRA PROGRAM TIL SAK»

AKSJONSDEMOKRATI

- PROFESJONELLE AKSJONISTER –
BRUKER VALG SOM «BREKKSTANG»
- PROFESJONELLE LOBBYISTER –
BETALTE PÅVIRKERE
- SÅRBARE KOMMUNER – SMÅ OG
«FATTIGE»

NYE AKSJONSKANALER

- SOSIALE MEDIER
- FACEBOOK- OG TWITTER-AKSJONER
- RASK AKTIVISERING
- «E-POST-HELVETE»
- HVOR TILGJENGELIG SKAL MAN VÆRE?

«FORRETNINGSGJØRING»

- ØKER I OMFANG
- ULIKE FORMER FOR «SEMI-AUTONOME» ORGANISASJONER
- EGNE STYRER OG RÅD
 - INTERKOMMUNALE SELSKAPER
 - AKSJESELSKAPER
 - KOMMUNALE FORETAK
 - STIFTELSE
- ORDFØREREN SENTRAL

KOMMUNESTYRETS ROLLE

- DELEGERING
 - FRA POLITISK TIL ADMINISTRATIVT NIVÅ
 - TIL LAVERE ADMINISTRATIVE NIVÅER
- FRISTILLING
 - ULIKE SELSKAPSFORMER (KF, AS)
- «STYRING PÅ EN ARMLENGDES AVSTAND»

POLITISKE ORGANER – FRA DETALJ TIL HELHET

- FORVENTINGER OM FÆRRE
DETALJSAKER
- MER VEKT PÅ OVERORDNEDE MÅL
OG STRATEGIER

SAKER I FORMANNSKAP OG KOMMUNESTYRE (GJENNOMSNIITT)

	1995	1999	2003	2007	2011	2015
SAKER KOMMUNE- STYRE	125	117	106	112	108	111
SAKER FORMANN- SKAP	210	156	126	125	114	108

NY STYRINGSFORM

- MINDRE DIREKTE STYRING
- MINDRE AKTIVITETSSTYRING
- MER STYRING GJENNOM KONTROLL AV INPUT (BUDSJETT) OG OUTPUT (RESULTAT)
- MER STYRING GJENNOM KONTRAKTER OG AVTALER
- MER STYRING GJENNOM SAMMENSETNING AV STYRER/UTFORMING AV VEDTEKTER

POLITISK «EFFEKTIVISERING»

- ØKT VEKT PÅ
"BESLUTNINGSDYKTIGHET"
- "POLITIKK ER FOR MYE PREIK, OG
FOR LITE HANDLING"
- STORE ORGANER TIL HINDER FOR
EFFEKTIVE BESLUTNINGER
- DISKURS PRIORITERES NED I
FORHOLD TIL EFFEKTIVITET

ANTALL KOMMUNESTYRE- REPRESENTANTER (GJENNOMSNIITT)

	1991- 1995	1995- 1999	1999- 2003	2003- 2007	2007- 2011	2011- 2015	2015- 2019
ANTALL REPRE- SENTANTER	30	29	28	26	26	25	25

POLITISK FRAGMENTERING

- SVÆRT FÅ KOMMUNER HAR ETT PARTI I FLERTALL
- VANLIGSTE SITUASJON ER TRE PARTIER FOR Å OPPNÅ FLERTALL
- STADIG MER "PARLAMENTARISME LIGHT"
- FORMELLE SAMARBEIDSPLATTFORMER, POLITISKE AVTALER, OG LIGNENDE
- LØNNET OPPOSISJONSLEDER
- KOMMUNESTYRET VITALISERES

SAKER I FORMANNSKAP VERSUS KOMMUNESTYRE (DIFFERANSE)

	1995	1999	2003	2007	2011	2015
SAKER KOMMUNE- STYRE – FORMANN- SKAP	- 85	- 39	- 20	-13	- 6	3

ORDFØRERJOB BEN ENDRES

- STADIG MER FRIKJØP (95% I TILSVARENDE FULL STILLING)
- KONKURRANSEDYKTIG LØNN (SPESIELT I MINDRE KOMMUNER)
- STYRKING AV ORDFØRERS "STAB" (PERSONLIGE "SEKRETÆRER")
- ORDFØRERE ER I DAG EN STILLING, I MINDRE GRAD ET "VERV FRA FOLKET"

ORDFØRERROLLEN – NOEN HYPOTESER

- OMBUDSMANNNSROLLEN SVEKKET:
 - MINDRE LEGITIMT Å FREMME ENKELTINTERESSERS SAK
 - NYE SOSIALE MEDIER GJØR DET VANSKELIG Å FORHOLDE SEG TIL ENKELTGRUPPER/MENNESKER
 - ORDFØRER MÅ «SKJERMES» I STØRRE GRAD ENN TIDLIGERE

ORDFØRERROLLEN – NOEN HYPOTESER

- BESLUTNINGSROLLEN STYRKET:
 - STERKERE FOKUS PÅ OVERORDNEDE SPØRSMÅL, ØKONOMI, STRATEGI, TJENESTEYTING
 - ORDFØRERSTILLINGEN STYRKET
 - ORDFØREREN MER SENTRAL PÅ «NETTVERKSARENAER»
 - ORDFØREREN SOM «STYREFORMANN I DET KOMMUNAL KONSERN»

ORDFØRERROLLEN – NOEN HYPOTESER

- PARTIPOLITIKERROLLEN STYRKET:
 - KOMMUNALE STYRINGSKOALISJONER – «PARLAMENTARISME LIGHT»
 - POLITISK FRAGMENTERING – KONSENSUS VANSKELIGERE
 - PARTIPOLITISKE PRINSIPPSAKER VIKTIGERE PÅ KOMMUNALT NIVÅ (SKATT, PRIVATISERING, VEIFINANSIERING, INNVANDRING)

